

Ministerul Educației și Cercetării

Ioan Mărculeț
Marius Lungu

Manuela Popescu
Cătălina Mărculeț

Geografie

clasa a VIII-a

EDITURA DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ S.A.

ACEST MANUAL A FOST FOLOSIT DE:						
ANUL	Numele elevului care a primit manualul	Clasa	Școala	Anul școlar	Starea manualului*	
					la primire	la returnare
1.						
2.						
3.						
4.						

* Starea manualului se va înscrie folosind termenii: nou, bun, îngrijit, nesatisfăcător, deteriorat. Cadrele didactice vor controla dacă numele elevului este scris corect. Elevii nu trebuie să facă niciun fel de însemnări pe manual.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Geografie: manual pentru clasa a VIII-a / Mărculeț Ioan, Lungu Marius, Popescu Manuela, Mărculeț Cătălina
București: Editura Didactică și Pedagogică, 2020

ISBN 978-606-31-1272-0

© E.D.P. 2020. Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate Editurii Didactice și Pedagogice, București. Orice preluare, parțială sau integrală, a textului sau a materialului grafic din această lucrare se face numai cu acordul scris al editurii.

EDITURA DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ S.A.

Str. Spiru Haret nr. 12, sector 1, cod 010176, București
Tel.: 021.315.38.20
Tel./fax: 021.312.28.85
e-mail: office@edituradp.ro
www.edituradp.ro

Comenzi pentru această lucrare se primesc:

* prin poștă, pe adresa editurii
* prin e-mail: comenzi@edituradp.ro
comercial@edituradp.ro
* prin telefon/fax: 021.315.73.98

Referent universitar: Lect. univ. dr. **Mioara Clius** – Facultatea de Geografie, Universitatea București
Referent preuniversitar: Prof. dr. **Cristina Petre-Ghiță** – Inspectoratul Școlar Județean Ilfov

Hărți: **Marius Lungu**

Fotografii: **Marius Lungu, Ioan Mărculeț, Teodor Epure**

Redactor: **Oana Nistor**

Copertă, concept grafic și tehnoredactare: **Gabriela Dimitriu**

Cuprins

Cuvânt-înainte 5

1. Poziția geografică 9

1. Poziția geografică. Elemente definitorii și consecințe. Statele vecine 10
2. România – țară carpatică, dunăreană, pontică și central europeană 13

2. Relieful României 15

1. Relieful – caracteristici generale 16
2. Unitățile majore de relief 18
3. Carpații Orientali 20
4. Carpații Meridionali 23
5. Carpații Occidentali 25
6. Depresiunea Colinară a Transilvaniei 28
7. Subcarpații 30
8. Podișul Getic și Podișul Mehedinți 32
9. Podișul Moldovei și Podișul Dobrogei 34
10. Dealurile de Vest și Câmpia de Vest 37
11. Câmpia Română 40
12. Delta Dunării și platforma continentală a Mării Negre 42
13. Aplicații practice și studii de caz. Interpretarea unor profile geografice.
Relieful orizontului local. Identificarea unor fenomene și procese
de risc din orizontul local și stabilirea măsurilor de diminuare.
Cutremurele în România și reguli de comportament în caz de cutremur.
Rolul reliefului în amenajarea teritoriului 44
14. Recapitulare și evaluare 47

3. Clima, apele, vegetația, fauna și solurile 49

• Clima

1. Factorii genetici 50
2. Elementele climatice 51
3. Particularitățile climatice regionale (etaje și influențe climatice) 54

• Apele

4. Dunărea 55
5. Râurile interioare 56
6. Lacurile și apele subterane 58
7. Marea Neagră 60
8. Vegetația, fauna și solurile 61
9. Aplicații practice: Reguli de comportament în cazul producerii
unor fenomene climatice, hidrografice, biogeografice de risc. 64
10. Recapitulare și evaluare 66

4. Populația, așezările omenești și organizarea administrativ-teritorială 67

1. Populația – elemente și structuri demografice 68
2. Așezările rurale – evoluție și diferențieri teritoriale 71
3. Așezările urbane – evoluție și caracteristici actuale 73
4. Caracterizarea geografică a orașului București 76
5. Organizarea administrativ – teritorială 78
6. Aplicații practice și studii de caz. Interpretarea unor grafice și reprezentări cartografice privind populația României.
Caracterizarea unor orașe mari 80
7. Recapitulare și evaluare 83

5. Activitățile economice 85

• Agricultura

1. Fondul funciar agricol – potențial și valorificare 86
2. Regiunile agricole – elemente specifice 88
3. Valorificarea produselor agricole – tradiție și modernitate 90

• Resursele naturale și industria

4. Resursele naturale și valorificarea lor 92
5. Industria energetică și a energiei electrice 94
6. Industria construcțiilor de mașini 97

• Serviciile

7. Căile de comunicație și transporturile 99
8. Comerțul 101
9. Turismul – potențial și valorificare economică 102
10. Aplicații practice și studii de caz. Activități economice în localitatea și județul natal. Valorificarea resurselor alternative de energie. Potențialul turistic al județului. Rolul căilor de comunicație în dezvoltarea economică 104
11. Recapitulare și evaluare 107

6. Regiuni geografice și dezvoltarea regională 109

1. Diferențieri regionale 110
2. Regiunile geografice pe baze naturale 112
3. Aplicații practice și studii de caz.
Caracterizarea geografică a Depresiunii Colinare a Transilvaniei 113

7. Caracteristici ale mediului înconjurător 115

1. Calitatea mediului înconjurător în România. Evoluții recente 116
2. Resurse, populație și elemente ale dezvoltării sustenabile 119

8. România în Europa și în lume 121

1. Valorile naturale și culturale ale României 122
2. România ca membru ONU, NATO și UE 125

Recapitulare și evaluare finală 128

Prezentarea manualului

Manualul cuprinde:

Varianta tipărită și Varianta digitală

(similară cu cea tipărită, are în plus activități multimedia interactive de învățare, cu rolul de a spori valoarea cognitivă).

Varianta digitală este accesibilă pe platforma www.manuale.edu.ro.

Manualul este structurat în 8 unități de învățare

Structura unităților de învățare

9 Podișul Moldovei și Podișul Dobrogei

Aminteste-ți!
Că este în România Podișul Dobrogei și Podișul Moldovei.

DESCOPERĂ
Analizează harta Podișului Dobrogei și Podișului Moldovei și prezintă caracteristicile acestor podișuri.

Știi că?
Podișul Dobrogei este cel mai înalt podiș din România.

REȚINE
Podișul Dobrogei este un podiș de tip stepar, iar Podișul Moldovei este un podiș de tip forestier.

APLICĂ
Analizează harta Podișului Dobrogei și Podișului Moldovei și prezintă caracteristicile acestor podișuri.

5 APELE Particularitățile climatice regionale

Aminteste-ți!
Că clima este influențată de factorii geografici.

DESCOPERĂ
Analizează harta și prezintă caracteristicile climatice regionale.

Știi că?
Clima este influențată de factorii geografici.

REȚINE
Clima este influențată de factorii geografici.

APLICĂ
Analizează harta și prezintă caracteristicile climatice regionale.

Recapitulare și evaluare secvențială

a. Recapitulare

1. Care sunt caracteristicile principale ale Podișului Dobrogei?

2. Care sunt caracteristicile principale ale Podișului Moldovei?

3. Care sunt caracteristicile principale ale Podișului Dobrogei?

Recapitulare și evaluare finală

a. Recapitulare

1. Care sunt caracteristicile principale ale Podișului Dobrogei?

2. Care sunt caracteristicile principale ale Podișului Moldovei?

3. Care sunt caracteristicile principale ale Podișului Dobrogei?

Lecții de predare-învățare

Recapitulare și evaluare secvențială / finală

Conținuturi

- DESCOPERĂ
- REȚINE
- APLICĂ
- Aminteste-ți
- Știi că?
- Investigație
- Lucrează cu harta
- Proiect în echipă
- Dicționar
- Studiu de caz
- Situație-problemă
- Dezbatere
- Portofoliu

2 CLIMA Elemente climatice

Aminteste-ți!
Că clima este influențată de factorii geografici.

DESCOPERĂ
Analizează harta și prezintă caracteristicile climatice regionale.

Știi că?
Clima este influențată de factorii geografici.

REȚINE
Clima este influențată de factorii geografici.

APLICĂ
Analizează harta și prezintă caracteristicile climatice regionale.

9 Aplicații practice: reguli de comportament în cazul producerii unor fenomene climatice, hidrografice, biogeografice de risc

Aminteste-ți!
Că regulile de comportament sunt importante pentru siguranța noastră.

DESCOPERĂ
Analizează harta și prezintă caracteristicile climatice regionale.

Știi că?
Regulile de comportament sunt importante pentru siguranța noastră.

REȚINE
Regulile de comportament sunt importante pentru siguranța noastră.

APLICĂ
Analizează harta și prezintă caracteristicile climatice regionale.

6 CLIMA Elemente climatice

Aminteste-ți!
Că clima este influențată de factorii geografici.

DESCOPERĂ
Analizează harta și prezintă caracteristicile climatice regionale.

Știi că?
Clima este influențată de factorii geografici.

REȚINE
Clima este influențată de factorii geografici.

APLICĂ
Analizează harta și prezintă caracteristicile climatice regionale.

6 CLIMA Elemente climatice

Aminteste-ți!
Că clima este influențată de factorii geografici.

DESCOPERĂ
Analizează harta și prezintă caracteristicile climatice regionale.

Știi că?
Clima este influențată de factorii geografici.

REȚINE
Clima este influențată de factorii geografici.

APLICĂ
Analizează harta și prezintă caracteristicile climatice regionale.

Varianta digitală a manualului

6

Videoclipuri

Imagini statice

Jocuri interactive

Competențe generale

1. Prezentarea realității geografice utilizând mijloace și limbaje specifice
2. Raportarea realității geografice spațiale și temporale la reprezentări cartografice
3. Studiarea spațiului geografic realizând conexiuni cu informații dobândite la alte discipline școlare
4. Elaborarea unui demers investigativ din perspectiva educației permanente și pentru viața cotidiană

Competențe specifice

- 1.1. Utilizarea limbajului specific în explicarea unor elemente, fenomene și structuri geografice
- 1.2. Prezentarea structurată a informației geografice
- 2.2. Explicarea fenomenelor și proceselor geografice utilizând reprezentări grafice și cartografice
- 3.1. Explicarea unor elemente, fenomene și procese geografice folosind noțiuni din matematică, științe și TIC/GIS
- 4.1. Realizarea unui demers investigativ

- 1.1. Utilizarea limbajului specific în explicarea unor elemente, fenomene și structuri geografice
- 1.2. Prezentarea structurată a informației geografice
- 2.2. Explicarea fenomenelor și proceselor geografice utilizând reprezentări grafice și cartografice
- 2.3. Construirea de reprezentări grafice și cartografice pe baza datelor și/sau suporturilor de date
- 3.1. Explicarea unor elemente, fenomene și procese geografice folosind noțiuni din matematică, științe și TIC/GIS
- 3.2. Formularea de soluții la probleme date din realitatea înconjurătoare utilizând elemente din matematică, științe și TIC/GIS
- 4.1. Realizarea unui demers investigativ
- 4.2. Analizarea elementelor, fenomenelor și proceselor din realitatea observată direct sau indirect
- 4.3. Compararea unor sisteme și structuri spațiale după un algoritm dat
- 4.4. Identificarea soluțiilor de protecție a mediului geografic din orizontul local sau îndepărtat în contextul dezvoltării sustenabile

- 1.1. Utilizarea limbajului specific în explicarea unor elemente, fenomene și structuri geografice
- 1.2. Prezentarea structurată a informației geografice
- 2.2. Explicarea fenomenelor și proceselor geografice utilizând reprezentări grafice și cartografice
- 2.3. Construirea de reprezentări grafice și cartografice pe baza datelor și/sau suporturilor de date
- 3.1. Explicarea unor elemente, fenomene și procese geografice folosind noțiuni din matematică, științe și TIC/GIS
- 3.2. Formularea de soluții la probleme date din realitatea înconjurătoare utilizând elemente din matematică, științe și TIC/GIS
- 3.3. Argumentarea diversității naturale, umane și culturale a realității geografice realizând corelații cu informațiile dobândite la alte discipline școlare
- 4.1. Realizarea unui demers investigativ
- 4.2. Analizarea elementelor, fenomenelor și proceselor din realitatea observată direct sau indirect
- 4.4. Identificarea soluțiilor de protecție a mediului geografic din orizontul local sau îndepărtat în contextul dezvoltării sustenabile

Unitate / Lecție

1 Poziția geografică

1. Poziția geografică. Elemente definitorii și consecințe. Statele vecine
2. România – țară carpatică, dunăreană, pontică și central europeană

2 Relieful României

1. Relieful – caracteristici generale
 2. Unitățile majore de relief
 3. Carpații Orientali
 4. Carpații Meridionali
 5. Carpații Occidentali
 6. Depresiunea Colinară a Transilvaniei
 7. Subcarpații
 8. Podișul Getic și Podișul Mehedinți
 9. Podișul Moldovei și Podișul Dobrogei
 10. Dealurile de Vest și Câmpia de Vest
 11. Câmpia Română
 12. Delta Dunării și platforma continentală a Mării Negre
 13. Aplicații practice și studii de caz. Interpretarea unor profile geografice. Relieful orizontului local. Identificarea unor fenomene și procese de risc din orizontul local și stabilirea măsurilor de diminuare. Cutremurele în România și reguli de comportament în caz de cutremur. Rolul reliefului în amenajarea teritoriului
- Recapitulare și evaluare secvențială

3 Clima, apele, vegetația, fauna și solurile

- Clima**
1. Factorii genetici
 2. Elementele climatice
 3. Particularitățile climatice regionale (etaje și influențe climatice)
- Apele**
4. Dunărea
 5. Râurile interioare
 6. Lacurile și apele subterane
 7. Marea Neagră
 8. Vegetația, fauna și solurile
 9. Aplicații practice: reguli de comportament în cazul producerii unor fenomene climatice, hidrologice, biogeografice de risc
- Recapitulare și autoevaluare

- 1.1. Utilizarea limbajului specific în explicarea unor elemente, fenomene și structuri geografice
- 1.2. Prezentarea structurată a informației geografice
- 2.1. Reprezentarea unor elemente geografice pe un suport cartografic dat
- 2.2. Explicarea fenomenelor și proceselor geografice utilizând reprezentări grafice și cartografice
- 2.3. Construirea de reprezentări grafice și cartografice pe baza datelor și/sau suporturilor date
- 3.1. Explicarea unor elemente, fenomene și procese geografice folosind noțiuni din matematică, științe și TIC/GIS
- 3.3. Argumentarea diversității naturale, umane și culturale a realității geografice realizând corelații cu informațiile dobândite la alte discipline școlare
- 4.1. Realizarea unui demers investigativ
- 4.2. Analizarea elementelor, fenomenelor și proceselor din realitatea observată direct sau indirect

- 1.1. Utilizarea limbajului specific în explicarea unor elemente, fenomene și structuri geografice
- 1.2. Prezentarea structurată a informației geografice
- 2.1. Reprezentarea unor elemente geografice pe un suport cartografic dat
- 2.2. Explicarea fenomenelor și proceselor geografice utilizând reprezentări grafice și cartografice
- 2.3. Construirea de reprezentări grafice și cartografice pe baza datelor și/sau suporturilor date
- 3.1. Explicarea unor elemente, fenomene și procese geografice folosind noțiuni din matematică, științe și TIC/GIS
- 3.2. Formularea de soluții la probleme date din realitatea înconjurătoare utilizând elemente din matematică, științe și TIC/GIS
- 3.3. Argumentarea diversității naturale, umane și culturale a realității geografice realizând corelații cu informațiile dobândite la alte discipline școlare
- 4.1. Realizarea unui demers investigativ
- 4.2. Analizarea elementelor, fenomenelor și proceselor din realitatea observată direct sau indirect
- 4.3. Compararea unor sisteme și structuri spațiale după un algoritm dat
- 4.4. Identificarea soluțiilor de protecție a mediului geografic din orizontul local sau îndepărtat în contextul dezvoltării sustenabile

- 1.1. Utilizarea limbajului specific în explicarea unor elemente, fenomene și structuri geografice
- 2.1. Reprezentarea unor elemente geografice pe un suport cartografic dat
- 2.3. Construirea de reprezentări grafice și cartografice pe baza datelor și/sau suporturilor date
- 4.1. Realizarea unui demers investigativ
- 4.3. Compararea unor sisteme și structuri spațiale după un algoritm dat

- 1.1. Utilizarea limbajului specific în explicarea unor elemente, fenomene și structuri geografice
- 2.3. Construirea de reprezentări grafice și cartografice pe baza datelor și/sau suporturilor date
- 3.4. Argumentarea importanței patrimoniului local și național în context european și mondial
- 4.4. Identificarea soluțiilor de protecție a mediului geografic din orizontul local sau îndepărtat în contextul dezvoltării sustenabile

- 1.1. Utilizarea limbajului specific în explicarea unor elemente, fenomene și structuri geografice
- 2.2. Explicarea fenomenelor și proceselor geografice utilizând reprezentări grafice și cartografice
- 3.4. Argumentarea importanței patrimoniului local și național în context european și mondial
- 4.1. Realizarea unui demers investigativ

4 Populația, așezările omenești și organizarea administrativ-teritorială

1. Populația – elemente și structuri demografice
 2. Așezările rurale – evoluție și diferențieri teritoriale
 3. Așezările urbane – evoluție și caracteristici actuale
 4. Caracterizarea geografică a orașului București
 5. Organizarea administrativ – teritorială
 6. Aplicații practice și studii de caz. Interpretarea unor grafice și reprezentări cartografice privind populația României. Caracterizarea unor orașe mari
- Recapitulare și evaluare secvențială

5 Activitățile economice

- **Agricultura**
 1. Fondul funciar agricol – potențial și valorificare
 2. Regiunile agricole – elemente specifice
 3. Valorificarea produselor agricole – tradiție și modernitate
 - **Resursele naturale și industria**
 4. Resursele naturale și valorificarea lor
 5. Industria energetică și a energiei electrice
 6. Industria construcțiilor de mașini
 - **Serviciile**
 7. Căile de comunicație și transporturile
 8. Comerțul
 9. Turismul – potențial și valorificare economică
 10. Aplicații practice și studii de caz. Activități economice în localitatea și județul natal. Valorificarea resurselor alternative de energie. Potențialul turistic al județului. Rolul căilor de comunicație în dezvoltarea economică
- Recapitulare și evaluare secvențială

6 Regiuni geografice și dezvoltarea regională

1. Diferențieri regionale
2. Regiunile geografice pe baze naturale
3. Aplicații practice și studii de caz. Caracterizarea geografică a Depresiunii Colinare a Transilvaniei

7 Caracteristici ale mediului înconjurător

1. Calitatea mediului înconjurător în România. Evoluții recente
2. Resurse, populație și elemente ale dezvoltării sustenabile

8 România în Europa și în lume

1. Valorile naturale și culturale ale României
2. România ca membru ONU, NATO și UE
3. Recapitulare și evaluare finală

Poziția geografică

1. Poziția geografică. Elemente definitorii și consecințe. Statele vecine
2. România – țară carpatică, dunăreană, pontică și central europeană

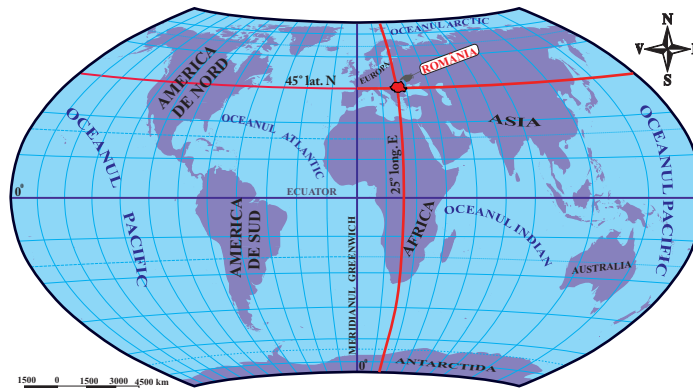
1

Poziția geografică. Elemente definitorii și consecințe. Statele vecine

a Poziția geografică

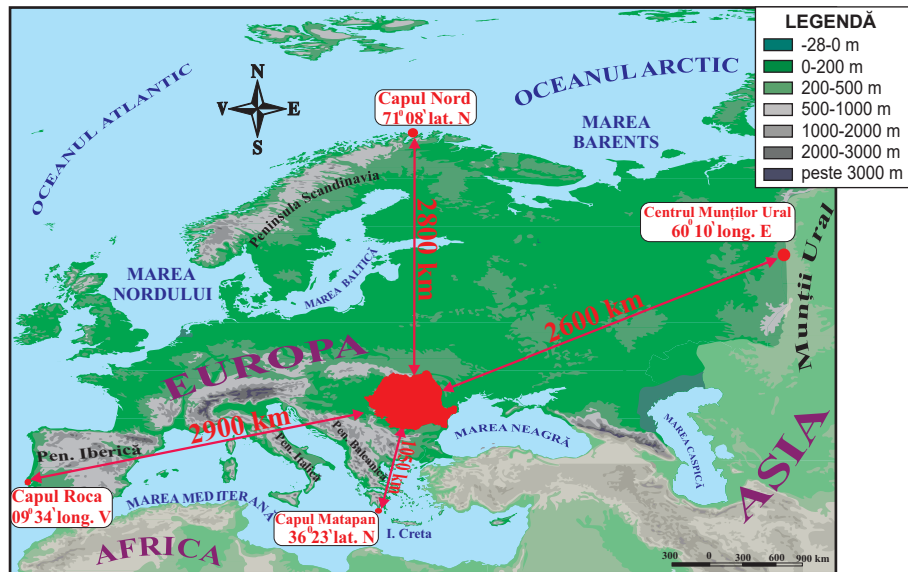
DESCOPERĂ

- Analizează cu colegii hărțile de mai jos și precizați: •emisfera și continentul în care este situată România; •principalele coordonate care traversează teritoriul țării; •poziția geografică în cadrul Europei.
- Argumentați faptul că România se află la distanță egală între Ecuator și Polul Nord și ocupă o poziție centrală pe continentul european.

▼ Fig. 1.
Poziția geografică a României pe glob

▼ Fig. 2.
Poziția geografică a României în Europa

REȚINE

România este situată în emisfera nordică, la intersecția paralelei de 45° latitudine nordică cu meridianul de 25° longitudine estică. Aceste coordonate geografice demonstrează faptul că:

Amintește-ți!

Care sunt coordonatele geografice?

Cum mai sunt denumite:

- paralela de 0°;
- meridianul de 0°?

Știi că?

Timp de aproape 200 de ani (1464-1667) meridianul zero (de referință pentru stabilirea longitudinii pe hărți) trecea prin Oradea. Hărțile cu acest reper au fost utilizate de navigatori în perioada Marilor Descoperiri Geografice.

Lucrează cu harta

Urmărește pe o hartă politică a Europei paralela de 45° lat. N și meridianul de 25° long. E. Precizează țările traversate de paralela și meridianul respectiv.

- în *latitudine*, țara noastră se află la jumătatea distanței dintre Ecuator și Polul Nord, în zona cu climă temperată;
- în *longitudine*, România este situată în emisfera estică, la jumătatea distanței dintre Munții Ural și țărmul atlantic al Peninsulei Iberice.

În Europa, România ocupă o poziție aproape centrală, fiind situată la distanțe aproximativ egale față de Oceanul Arctic (la nord), Munții Ural (la est) și Oceanul Atlantic (la vest). Doar spre Marea Mediterană, țara noastră este mai aproape de sudul continentului. Această așezare geografică îi conferă României anumite caracteristici ale climatului și vegetației:

- climatul, cu influențe dinspre celelalte regiuni geografice ale continentului;
- vegetația, caracteristică întrepătrunderii pădurii cu stepa.

APLICĂ

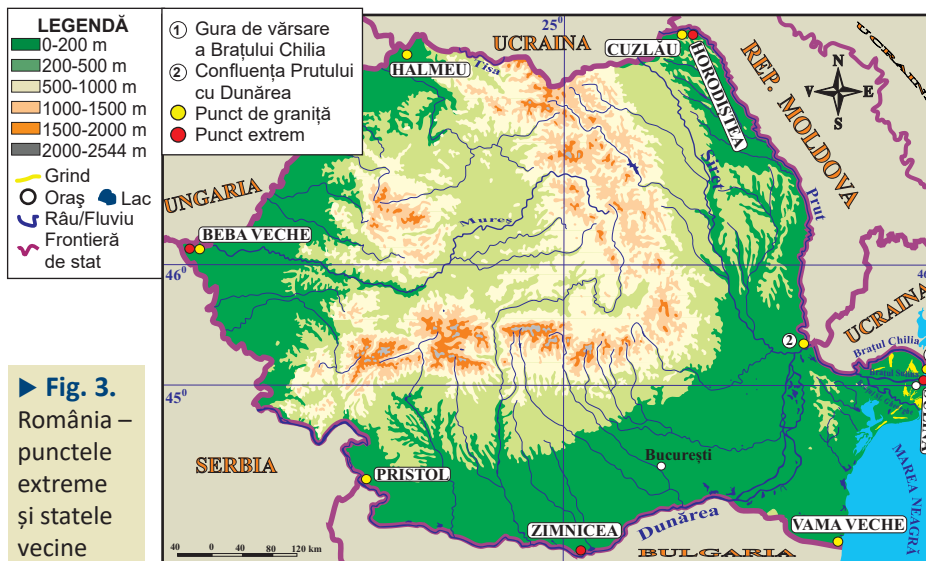
1 Analizează harta *Poziția geografică a României în Europa* și rezolvă următoarele cerințe:

a. Scrie în caiet distanța dintre România și: •Capul Nord; •Munții Ural; •Capul Matapan; •Capul Roca.

b. Calculează distanța în grade de latitudine dintre România (45° latitudine nordică) și capurile Nord și Matapan.

b Elemente definitorii și consecințe

- Analizează harta și textul de mai jos și precizează: •forma teritoriului României; •paralela care împarte țara în două părți aproape egale; •punctele extreme ale teritoriului României; locul României în Europa în funcție de întindere și număr de locuitori.

► Fig. 3. România – punctele extreme și statele vecine

REȚINE

Teritoriul României are suprafața de 238 397 km² și formă compactă. Prin această întindere, țara noastră ocupă locul 13 în Europa și locul 82 pe glob.

Amintește-ți!

Pe teritoriul României se întrepătrund caracteristicile climatelor din Europa de Vest și din Europa de Est. Care sunt cele două tipuri de climă și care sunt particularitățile acestora?

Precizează numele țărilor în care se găsesc:

- Capul Nord;
- Capul Matapan;
- Munții Ural;
- Capul Roca.

Lucrează cu harta

Analizează harta României – punctele extreme și statele vecine și precizează pozițiile localităților Sulina, Zimnicea, Beba Veche și Horodîștea, în funcție de cele patru puncte cardinale.

Investigație

Folosește diferite surse pentru informare (atlas, enciclopedii, internet etc.) și scrie în caiet țările din Europa cu suprafața apropiată de cea a României.

Știi că?

Punctul cel mai vestic al României, aflat în localitatea Beba Veche (județul Timiș), a fost denumit *Triplex Confinium* (din latină, „graniță triplă”). În anul 1920, aici a fost pusă o piatră de hotar cu trei fețe, pe care au fost încrustate stemele celor trei state vecine (România, Ungaria, Serbia).

Coordonatele punctelor geografice extreme (Horodiștea, Zimnicea, Sulina și Beba Veche) indică faptul că România se desfășoară pe circa 525 km în latitudine și 750 km în longitudine.

Prin cei peste 19 milioane de locuitori, țara noastră se situează pe locul nouă în Europa și 60 pe glob.

Datorită importanței sale geostrategice și economice, România este stat membru al Tratatului Atlanticului de Nord (din 2004) și al Uniunii Europene (din 2007).

APLICĂ

2 Amintește-ți care sunt caracteristicile statului cu forma compactă și argumentează faptul că România face parte din această categorie.

3 Analizează tabelul de mai jos și calculează pe câte grade în latitudine și longitudine se desfășoară România.

Punctul cardinal	Punctul extrem	Latitudine nordică	Longitudine estică
Nord	Horodiștea	48°15'06''	26°42'05''
Sud	Zimnicea	43°37'07''	25°23'32''
Est	Sulina	45°09'36''	29°41'24''
Vest	Beba Veche	46°07'27''	20°14'44''

Lucrează cu harta

Identifică pe harta de la pagina 11 țările vecine României și precizează poziția lor geografică în raport cu țara noastră.

Statele vecine

REȚINE

România se învecinează cu Republica Moldova, Bulgaria, Serbia, Ungaria și Ucraina și are deschidere la Marea Neagră în sud-est.

Granițele României au fost stabilite prin Tratatul de la Paris (1945), au lungimea totală de 3 149,9 km și se desfășoară pe uscat și pe apă (Dunăre, Prut, Tisa, Mureș, Nera ș.a.).

Toate statele vecine țării noastre fac parte din Organizația Națiunilor Unite. Două dintre acestea (Ungaria și Bulgaria) sunt, alături de România, membre ale Organizației Tratatului Atlanticului de Nord (NATO) și ale Uniunii Europene (UE).

Granițele României (km)

Rep. Moldova	681,3
Bulgaria	631,3
Serbia	546,4
Ungaria	448,0
Ucraina	649,4
Marea Neagră	193,5
Total	3 149,9

Statul	Suprafață (km ²)	Populația (mil. loc.)	Elemente de conectare geografică cu România
Bulgaria	110 879	7,7	Dunărea; Marea Neagră; UE; NATO
Rep. Moldova	33 846	4,1	Prut; Dunărea; limba română
Serbia	88 361	9,4	Dunărea; Munții Carpați
Ucraina	603 634	46,3	Munții Carpați; Dunărea; Marea Neagră
Ungaria	93 028	10,1	Munții Carpați; Dunărea; UE; NATO

Dicționar

conectare – legare, unire
graniță – linie de demarcație (naturală sau convențională) care desparte două state vecine

APLICĂ

4 Cu ajutorul hărții *România – punctele extreme și statele vecine* (pag. 11) realizează în caiet un tabel după model:

Statul vecin	Limitele de graniță
Bulgaria	Pristol – Vama Veche

2

România – țară carpatică, dunăreană, pontică și central europeană

DESCOPERĂ

- Analizează cu colegii textul de mai jos și explicați sintagma „România este țară carpato-dunăreano-pontică”.
- Află care sunt avantajele României ca stat central european.

REȚINE

Elementele fundamentale care definesc spațiul românesc sunt date de așezarea țării în partea centrală a Europei, în spațiul carpatic, dunărean și pontic. Acest teritoriu de interconectare a Munților Carpați, Dunării și Mării Negre, reprezintă leagănul de formare și de locuire multiseculară a poporului român.

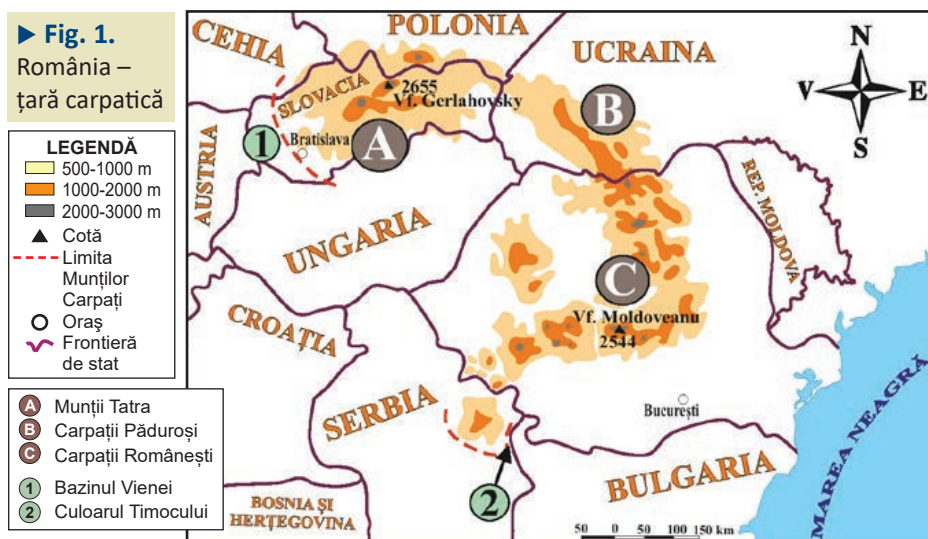
a România – țară carpatică

Atributul de „carpatic” aparține tuturor statelor care dețin proporții însemnate din ansamblul Munților Carpați.

Acești munți aparțin Europei Centrale și se întind pe o suprafață de 170 600 km², între Bratislava și Culoarul Timocului. Din această întinsă suprafață, peste 50% se află pe teritoriul României.

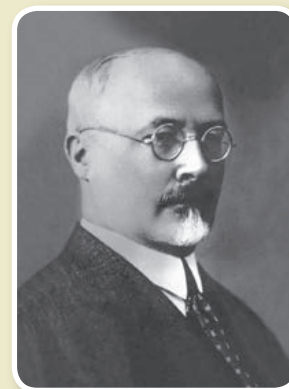
În țara noastră, Carpații ocupă o poziție centrală, fiind înconjurați, spre exterior, de dealuri, podișuri și câmpii. Din acești munți pornesc majoritatea râurilor mari, în drumul lor spre Dunăre. Din cele mai vechi timpuri, până în zilele noastre, această „coroană montană” a asigurat românii atât o pavăză și un adăpost în timpuri istorice vitrege, cât și un spațiu de locuit, în depresiuni și văi, și importante resurse naturale necesare unei economii prospere.

► Fig. 1.
România – țară carpatică

„Cetatea Carpatică și împrejurimile ei formează bastionul cel mai înaintat al Europei spre răsărit; că poporul carpatic a fost timp de trei mii de ani, ca popor mărginaș [...], o strajă de continuă veghe.” (Simion Mehedinți, 1941)

- Folosește diferite surse de informare și realizează un text de cel puțin 10 rânduri în sprijinul afirmațiilor din citat.

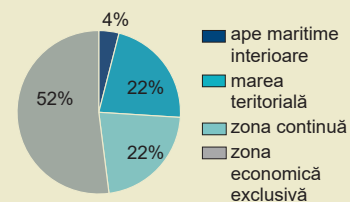
Acad. Simion Mehedinți (1868-1962), fondatorul școlii de geografie din România.

Lucrează cu harta

Analizează harta alăturată și precizează țările carpatice.

Știi că?

Spațiul maritim românesc se întinde pe aproximativ 20 000 km².

▲ Structura spațiului maritim al României

(Află ce reprezintă marea teritorială, zona continuă și zona economică exclusivă, accesând adresa: <https://lege5.ro/Gratuit/gy4diobw/>)

Investigație

Din anul 1992, România face parte din Organizația Cooperării Economice a Mării Negre (OCEMN).

• Activitate în echipă

Folosiți diferite surse pentru documentare și precizări:

- statele membre ale OCEMN;
- avantajele României ca membru al acestei organizații regionale.

▲ Regiunea Mării Negre

Dicționar

axă economică – direcție de intensificare a relațiilor și schimburilor economice

danubiană – care aparține regiunii Dunării (Danubius = Dunărea, în Imperiul Roman)

heliomarin – care utilizează simultan razele Soarelui și aerul de mare

hidrocarburi – amestecuri de petrol și gaze naturale

b România – țară dunăreană (danubiană)

Aproximativ 38% (1 075 km) din lungimea Dunării se află pe granițele și în interiorul României.

Acest fluviu a avut și are un rol semnificativ pentru poporul român. În lungul său, condițiile naturale sunt favorabile locuirii și desfășurării unor activități economice variate (agricultură, transporturi ș.a.).

Conform unor specialiști (Alexandru Rosetti, Ovid Densusianu, Sextil Pușcariu ș.a.) Dunărea a reprezentat o axă în procesul de **etnogeneză** a poporului român. În prezent, Dunărea este o importantă axă europeană pentru navigație (Axa Dunăre – Main – Rhin).

În țara noastră, de-a lungul fluviului s-au dezvoltat circa 220 de așezări, unele fiind importante centre urbane (Drobeta-Turnu Severin, Brăila, Galați, Tulcea ș.a.).

Potențialul hidroenergetic al Dunării este valorificat prin hidrocentralele de la Porțile de Fier I și II, iar apele sale sunt utilizate în agricultură, prin sistemele de irigații.

c România – țară pontică

Țărul românesc al Mării Negre se întinde pe o lungime de circa 245 km. Ieșirea la Marea Neagră a permis autohtonilor din spațiul românesc realizarea unor legături comerciale cu popoarele din estul Europei și Asia Mică. Legăturile comerciale s-au intensificat după anul 1878 și au continuat în perioadele următoare, când Constanța, Mangalia, Midia și Sulina au devenit porturi însemnate.

Potențialul heliomarin din zona litorală este valorificat prin turism, iar din platforma continentală se extrag hidrocarburi.

d România – țară central europeană

Prin poziția geografică, România aparține Europei Centrale, alături de state precum Austria, Germania, Cehia, Polonia, Ungaria ș.a. cu care întreține o serie de relații economice și politice, conferite de statutul de membru al Uniunii Europene.

Pe lângă caracteristicile naturale specifice Europei Centrale, teritoriul țării noastre este traversat de mai multe axe economice, una dintre acestea fiind Axa VEST–EST, care leagă Europa Occidentală (dezvoltată tehnologic) de Europa de Est și Asia Centrală (bogată în resurse energetice).

APLICĂ

1 **Dezbateri.** Care unitate naturală a fost și este mai importantă pentru poporul român: **Munții Carpați, Dunărea sau Marea Neagră?**

Profesorul împarte elevii clasei în trei echipe egale. După o documentare din diferite surse, **echipa 1 va aduce argumente în favoarea Munților Carpați, echipa 2, în favoarea Dunării și echipa 3, în favoarea Mării Negre.**

Sunt admise întrebări din partea echipelor concurente.

2 Urmărește pe harta din atlas cursul Dunării de la Galați spre izvoare. Care sunt țările cu care România poate dezvolta relații economice pe baza transportului fluvial?

Relieful României

1. Relieful – caracteristici generale
 2. Unitățile majore de relief
 3. Carpații Orientali
 4. Carpații Meridionali
 5. Carpații Occidentali
 6. Depresiunea Colinară a Transilvaniei
 7. Subcarpații
 8. Podișul Getic și Podișul Mehedinți
 9. Podișul Moldovei și Podișul Dobrogei
 10. Câmpia de Vest și Dealurile de Vest
 11. Câmpia Română
 12. Delta Dunării și platforma continentală a Mării Negre
 13. Aplicații practice și studii de caz
- Recapitulare și evaluare secvențială

Portofoliu pe unitate

Realizează un portofoliu despre **superlativele reliefului din România**. Pentru documentare, folosește lucrări de specialitate (studii, enciclopedii, dicționare), reviste, surse on-line și imagini realizate de tine și de familie din călătorii.

**Profesorul/profesoara de la clasa construiește grila de evaluare și stabilește timpul acordat prezentării.*